

İMALAT VE İHRACAT FAALİYETLERİNDEN ELDE EDİLEN KAZANÇLARA KURUMLAR VERGİSİNİN 1 PUAN İNDİRİMLİ OLARAK UYGULANMASINA İLİŞKİN KULLANIMA SUNULAN HESAPLAMA ARACI HAKKINDA DUYURU

31.10.2022

Kıymetli Meslek Mensupları,

Bilindiği üzere 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32'nci maddesine 7351 s sayılı Kanunla (7) ve (8) inci fıkralar eklenmiş ve bu düzenlemeler uyarınca ihracat yapan kurumların ihracattan elde ettikleri kazançları ile sanayi sicil belgesine haiz ve fiilen üretim faaliyeti ile iştigal eden kurumların imalat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara kurumlar vergisi oranı 01.01.2022 tarihinden itibaren **1 puan indirimli olarak** uygulanabilmektedir.

Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca 14.05.2022 tarih ve 31835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 20 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer almıştır. Söz konusu Tebliğde ihracat ve/veya üretim ve diğer faaliyetleri birlikte yürüten kurumlarda 1 puan indirim uygulamasına ilişkin hesaplamalara örnekler yoluyla yer verilmiştir. Yer verilen açıklamalar ve örneklerde dikkat çeken hususlar ana başlıklar itibariyle aşağıda yer almaktadır:

- İhracat faaliyetinden elde edilen kazancın ticari bilanço karı içindeki payına göre safi kurum kazancına (ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç aşılılmamak kaydıyla) 1 puan indirim uygulanacaktır.
- İmalat faaliyetinden elde edilen kazancın ticari bilanço karı içindeki payına göre safi kurum kazancına (imalat faaliyetinden elde edilen kazanç aşılılmamak kaydıyla) 1 puan indirim uygulanacaktır.
- İmalat ve ihracat faaliyetinde birlikte bulunanlarda, imalat ve ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazancın ticari bilanço karı içindeki payına göre safi kurum kazancına (imalat ve ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç toplamı aşılılmamak kaydıyla) 1 puan indirim uygulanacaktır.
- 1 puan indirim uygulanabilecek kazanç tutarının gerek, ihracat ve/veya imalat faaliyetlerinden elde edilen kazancı gerekse safi kurum kazancını aşamayacaktır.
- İmalat ve/veya ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazanç toplamının ticari bilanço karından büyük olması halinde, safi kurum kazancını aşmamak kaydıyla imalat ve/veya ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazancın tamamına 1 puan indirim uygulanacaktır.

- Üretilen malların ihraç edilmesi halinde, bu faaliyetlerin imalat faaliyetinden elde edilen kazanç hesabında dikkate alınacaktır.
- 1 Puan indirim uygulaması sadece kurumlar vergisi mükelleflerine yönelik olup, gelir vergisi mükelleflerine yönelik bu yönde bir indirim uygulaması bulunmamaktadır.
- Ticari bilanço karı oluşmadığı durumlarda, mali karın (safi kurum kazancının) oluştuğu durumlarda da safi kurum kazancının aşılmamak kaydıyla ihracat ve imalat faaliyetinden elde edilen kazanç tutarına 1 puan indirim uygulanabilecektir.
- İhracattan veya imalattan elde edilen kazançların bir kısmının diğer kanuni düzenlemeler (KVK 10-1/ğ, 3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu vb.) uyarınca vergiden istisna tutulduğu durumlarda, hesaplamalar yapılırken istisna tutarının ihracat/imalat kazancı tutarından tenzili ile birlikte ticari bilanço karından da tenzil edilmesi gerektiği ve oranlamaların (ticari bilanço karı içindeki payın hesabının) buna göre yapılması gerektiği belirtilmektedir.
- Payları BİST'te ilk defa işlem görmek üzere ve en az % 20 oranında halka arz edilen kurumlara 32 inci maddenin 6 nolu fıkrasında belirtilen 2 puan indirim hakkı uygulandıktan sonra imalat ve/veya ihracat faaliyetinden elde edilen kazançta 1 puan indirim uygulanacaktır.
- İmalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunan kurumların aynı zamanda 32/A maddesi kapsamında yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar nedeniyle gerek yatırım gerekse işletme döneminde yararlanılabilecek vergi indirimi uygulamasının bulunması durumunda, 32/A kapsamına giren matraha öncelikle imalat ve ihracat faaliyeti nedeniyle yararlanılabilecek 1 puan indirimin uygulanacağı ve ardından 32/A ile öngörülen ve yatırımın gerçekleşme ve ilerleme durumuna göre hesaplanacak yararlanılabilir yatırıma katkı tutarı dikkate alınarak Yatırım Teşvik Belgesinde öngörülen indirimli KV oranı uygulanacaktır.
- İndirim kapsamında kabul edilen faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde, indirim uygulanacak kazançla ilişkin hasılat, gider ve maliyet unsurlarının ayrı olarak tespit edilmesi esastır.
- Söz konusu indirim kapsamında kabul edilen imalat ve/veya ihracat faaliyetlerden elde edilen kazancın tespiti açısından, hasılat, maliyet ve gider unsurlarının; defter kayıtlarında ayrı ayrı izlenmesi, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir.
- Gider ve maliyet unsurlarının ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespitinin mümkün olmadığı hallerde ise **müşterek genel giderler**, indirim kapsamında olan faaliyetler ile indirim kapsamında olmayan faaliyetler arasında **uygun bir dağıtım anahtarı** tespit edilerek dağıtılabilecektir.

- Öte yandan, indirim kapsamındaki faaliyetler ile bu kapsamda değerlendirilmeyen faaliyetlerde **müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarına ilişkin amortismanların** ise bunların her bir işte kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir. Hangi işte ne kadar süreyle kullanıldığı tespit edilemeyen sabit kıymetlere ilişkin amortismanlar ise müşterek genel giderlerle birlikte dağıtımına tabi tutulacaktır.
- Gerek ihracat faaliyeti gerekse üretim faaliyeti kapsamında doğan alacaklara isabet eden kur farkı, faiz ve benzeri gelirler 1 puan indirim uygulanacak kurum kazancı kapsamında değerlendirilecek ancak bu faaliyetler kapsamındaki alacakların tahsilinden sonra oluşan kur farkı, faiz ve benzeri gelirlerin ise söz konusu indirimden yararlanamayacaktır.

Yer verilen bu hususlar çerçevesinde, imalat ve/veya ihracat faaliyetinden elde edilen KAZANÇ tutarının tespitinde, bu faaliyetlere ilişkin HASILAT, MALİYET ve GİDER unsurlarının her bir faaliyet türü itibarıyla (imalat, ihracat ve diğer faaliyetler olmak üzere) muhasebe sisteminde (kanuni defter kayıtlarında) ayrı ayrı takip edilmesi esastır.

Maliyet ve giderlerin her bir faaliyet türü için ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespiti mümkün olmadığı müşterek genel giderlerin ve müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarına ilişkin amortismanların her bir faaliyette kullanıldığı gün sayısının tespit edilmesinin mümkün olmadığı durumlarda; UYGUN BİR DAĞITIM ANAHTARI tespit edilerek, maliyet ve giderler ile amortismanların ilgili faaliyetlere dağıtılarak kazancın tespit edilebileceği belirtilmektedir. Ayrıca kur farkı, faiz ve benzeri gelirlerden de ilgili faaliyetlere ilişkin alacakların tahsiline kadar olan kısımların kazancın hesabında dikkate alınacağı, tahsilden sonra oluşan kur farkı, faiz vb. gelirlerin ise kazancın tespitinde dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

Bu belirtilen hususlar çerçevesinde; imalat, ihracat ve diğer faaliyetleri birlikte yürüten bir işletme modeli örneğinden hareket edilerek bu işletmenin tüm gelir tablosu kalemleri faaliyet türüne göre ayrı ayrı hesaplanmasına yardımcı olmak amacıyla Ek-1 de belirtilen çalışma yapılmış ve siz değerli meslek mensuplarının kullanımına sunulmuştur.

Söz konusu hesaplama tablosunda, her bir gelir tablosu kaleminin **muhasebe sisteminden ayrı ayrı tespit edilmesi ve bu tutarlar ilgili faaliyete ait hücreye yazılması suretiyle**, tüm faaliyetlerde ortak olarak kullanılan ve muhasebe sisteminden ayrı ayrı tespit edilemeyen müşterek genel giderler (pazarlama satış dağıtım, genel yönetim, finansman vb. tüm faaliyetlere birlikte kullanılan ve faaliyet türü itibarıyla tespiti muhasebe sisteminden ayrırt edilemeyen giderlerin müşterek genel gider olarak kabul edilmesi gerektiği görüşündeyiz) ve müştereken kullanılan tesisat, makine ve vasıtalara ilişkin amortismanlar UYGUN DAĞITIM

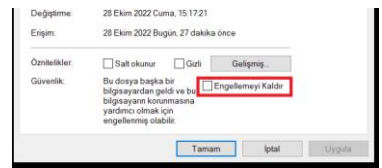
ANAHTARI olarak **ihracat hasılatı, imalat hasılatı ve diğer faaliyetlere ilişkin hasılatın toplam hasılat içindeki payı** baz alınarak bu paylara göre, belirtilen bu iki tür giderlerin ilgili faaliyetlere dağıtımı yapılması esasına göre hareket edilmiştir.

Genel Tebliğde yer alan açıklamalarda; **Müşterek Genel Giderler** ve **müşterekeken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarına ilişkin amortismanların** UYGUN DAĞITIM ANAHTARI baz alınarak gerekli dağıtımların yapılabileceği anlaşılmakta, **müşterek genel giderler ve belirtilen amortismanlar dışında kalan ve ticari bilanço karının tespitinde dikkate alınan İndirimler, maliyetler, diğer olağan ve/veya olağan dışı gelir veya giderlerin dağıtımının yapılabileceğine ilişkin bir açıklama yer almamaktadır. Bu yönüyle muhasebe sisteminde müşterek genel giderler ve belirtilen amortisman giderleri dışında kalan ve ticari bilanço karını (ve doğal olarak imalat, ihracat ve diğer faaliyetlere ilişkin ticari karı) etkileyen tüm unsurlar (hasılat, indirimler, maliyetler, gelirler, giderler vd.) ihracat, imalat ve diğer faaliyetler için ayrı ayrı kayıtlardan tespit edilmesi ve nihai olarak ihracat, imalat veya diğer faaliyetlerden elde edilen kazanç hesaplamalarının buna göre yapılması gerekmektedir.**

Ekte yer verilen Excel dosyasında ŞABLON ve BİST adlı iki çalışma sayfası bulunmaktadır. KVK'nın 32/6 ncı maddesi kapsamında olan kurumlar için BİST çalışma sayfasının, diğer mükellefler için ise ŞABLON sayfasının kullanılması gerekmektedir.

İlgili çalışma sayfalarında sadece sarı renkli hücrelere veri girişi yapılabilecek olup, diğer hücrelere veri girişi yapılamamaktadır. Sarı renkli hücrelerdeki verileri tek bir işlemle temizleyebilmek için, Excel çalışma sayfasının sağ üst köşesinde bulunan "Sarı Renkli Hücrelerdeki Verileri Temizle" butonuna tıklanması yeterli olacaktır.

Excel dosyada makro güvenlik hatası alıyorsanız, belge özelliklerinden, (Sağ tuş->özellikler) engellemeyi kaldır seçeneğini seçebilirsiniz.

Bu çalışmamız sizlere **yardımcı olunması** amacıyla hazırlanmış olup, Birliğimiz birimlerimizin söz konusu çalışma kapsamında herhangi bir sorumluluğunun bulunmadığını önemle belirtmek isteriz.

Saygılarımızla...

Not: Çalışmamızın geliştirilmesine ilişkin görüşlerinizi turmob@turmob.org.tr adresine iletebilirsiniz.